

แรดกำลังสูญพันธุ์

ครั้งหนึ่งในอดีตที่นานมากแล้ว ทวีปแอฟริกา ยุโรปตะวันออก และเอเชียเคยเป็นดินแดนที่มีแรดอาศัยอยู่ เพราะได้มีการพบโครงกระดูกของแรดโบราณมากมายในป่าอาณานิเวศดงกล่าว แม้แต่ที่ผนังถ้ำ Lascaux ของฝรั่งเศสก็มีภาพแรดปรากฏบนผนังถ้ำเช่นกัน

ย้อนหลังไปเมื่อประมาณ 50 ปีก่อนนี้ นักอนุรักษ์แรดประมาณว่าโลกเรามีแรดถึง 100,000 ตัว แต่เมื่อ 20 ปีมานี้เอง จำนวนแรดได้ลดลงมากคือมีประมาณ 20,000 ตัวเท่านั้นเอง

การที่เป็นเช่นนี้เพราะป่าซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของแรดถูกมนุษย์ทำลายทุกวัน และที่สำคัญคือ แรดจำนวนมากถูกลอบฆ่าเพื่อเอานอ

ผู้คนในประเทศทางตะวันออกไกลนิยมใช้นอแรดเป็นส่วนประกอบของยา เพราะเชื่อว่านอแรดสามารถกระตุ้นพลังทางเพศได้ คนพม่าเชื่อว่าปัสสาวะแรดสามารถรักษาอาการเจ็บคอ และโรคหืดได้ คนเนปาลฆ่าแรดเอาเลือดสังเวพระวิษณุ ส่วนคน Zulu ในแอฟริกาฆ่านอแรดโดยเชื่อว่าควันสามารถไล่ภูตผีปีศาจออกจากบ้านได้ และคน Yemen ใช้นอแรดทำด้ามกริช เป็นต้น

เมื่อตลาดมีความต้องการนอแรดสูงเช่นนี้ ราคานอแรดปัจจุบันจึงสูงถึงกิโลกรัมละ 600,000 บาท ราคที่สูงนี้ได้ช่วยยื้อให้คนลอบฆ่าแรดเพื่อเอานอไปขายในทวีปแอฟริกา ความพยายามที่จะต่อสู้กับพวกลอบฆ่าแรดไม่ค่อยจะได้ผลนัก เพราะพวกที่ลอบฆ่ามีอาวุธที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าพวกที่พยายามจะปกป้องแรด และเมื่อพื้นที่ที่จะต้องดูแลอนุรักษ์แรดมีขอบเขตกว้างใหญ่ไพศาล การดูแลให้ทั่วถึงก็ยิ่งเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ใหญ่

รัฐบาลของประเทศ Namibia จึงได้คิดหาทางออกสำหรับเรื่องนี้โดยการตัดนอแรดเสียก่อนที่พวกลอบฆ่าจะฆ่ามัน ดังนั้นหากจะมองในแง่ของหลักการแล้ว แรดที่ไม่มีนอก็ไม่น่าจะเป็นที่ต้องการของคนที่ชอบลอบฆ่าแรดอีกต่อไป

แต่การกระทำ (ตัดนอแรด) อย่างตั้งใจเช่นนี้กำลังเป็นที่ถกเถียงกันมากในวงการที่เกี่ยวข้อง เช่นนักชีววิทยามีความสงสัยว่า นอแรดเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการมีชีวิตรอดของแรดหรือไม่ และแรดใช้นอในการต่อสู้ป้องกันตัวมากนักเพียงใด หรือเวลาเราปล่อยแรดคืนป่า นอแรดจะงอกเร็วหรือช้าเพียงใด ส่วนคนทั่วไปก็สงสัยว่าคนที่ชอบฆ่าแรดจะยังนิยมฆ่าแรด (ไม่ว่าแรดจะมีนอหรือไม่มีนอ)หรือไม่ และองค์การอนุรักษ์สัตว์ป่าแห่งโลกจะมอบเงินสนับสนุนการอนุรักษ์แรดที่ไร้นอหรือไม่

เมื่อคนที่ตอบคำถามด้านชีววิทยาของแรดได้ดีที่สุดคือ นักชีววิทยา ดังนั้น C. Cunningham และ J. Berger จึงได้วิพากษ์คำตอบสำหรับเรื่องนี้ โดยได้เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างแรดมีนอกับแรดไร้นอในประเด็นการสืบพันธุ์ พฤติกรรมและการอยู่รอด

การวิจัยเพียงแค่นี้ก็น่าจะทำได้ง่าย แต่จริงๆ แล้วทำได้ยาก เพราะทะเลทราย Namib ของประเทศ Namibia กว้างใหญ่ และมีแรดจำนวนไม่มาก ดังนั้นนักชีววิทยาทั้งสองจึงได้นำรถยนต์แล่นโรเวอร์เข้าไปยังแหล่งน้ำที่แรดจะเดินมากินตอนพลบค่ำ และเมื่อเห็นแรดเขาก็ยิงเข้าไปถ่ายรูปมันใกล้ๆ การถ่ายภาพโดยใช้แฟลชสามารถบอกขนาดของนอ และหน้าตาของแรดแต่ละตัวได้ดี

หลังจากที่ได้ติดตามถ่ายรูปแรดเป็นเวลานาน 197 คืน หรือคิดเป็นเวลานานรวม 1,030 ชั่วโมง เพื่อดูแรดประมาณ 100 ตัว ซึ่งในบางครั้งก็ต้องเผชิญสิงโตและช้างที่ไม่ต้องการจะเจอ นักวิทยาศาสตร์ทั้งสองได้เขียนหนังสือชื่อ Horn of Darkness : Rhinos on the Edge ซึ่งจัดพิมพ์โดย Oxford University Press ราคา \$25 ออกวางตลาดเมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2540 ที่ผ่านมานี้

โดยเขาทั้งสองได้พบว่านอของแรดดำจะงอกในอัตรา 0.5 กิโลกรัม/ปี และแรดที่ไร้นอมักจะต่อสู้ป้องกันตัวให้รอดพ้นจากการถูกโจมตีโดยหมาป่า hyena ไม่ได้ นอกจากนี้พวกที่ลอกฆ่าแรดจะยังคงยิงแรดไม่เลือก ไม่ว่าแรดตัวนั้นจะมีนอหรือไม่มีนอ ไม่ว่าแรดจะดำหรือขาว สรุปว่าการตัดนอแรดไปตั้งแต่แรกให้ผลไม่ค่อยดีนัก เพราะไม่ได้ช่วยให้แรดได้รอดจากการถูกล่าเลย แล้วเราจะทำอย่างไรกันดีครับ หากอนุชนรุ่นหลังถามว่าเราปล่อยให้แรดสูญพันธุ์ไปได้อย่างไร